

Új versek

A Novij Mir múlt év novemberi száma közli Robert Rozsgyesztvenszkij Dolgi (Adósságok) című új versciklusát. Költeményeinek középpontjában a felelősségtudat áll; az idő, a tetteink és lelkiismeretünk előtti számvetés. Sokban hasonló Jevgenyij Vinokurov verseinek tematikájára. (A Znamja 1973. decemberi számában.) Vinokurov a töle megszokott gondolatisággal és képi látásmóddal próbálja megörökíteni a szárnyalni akaró emberi szellem küzdelmét a fölemelkedés nehézségeivel, akadályával.

Ugyancsak a Znamja decemberi számában jelent meg Majja Ulrih emlékező írása Szöllősi Kláráról. Elsősorban a fordító és a nyelv három évtizedes kapcsolatáról, Szöllősi Klára négy, szovjetunióbeli utazásáról ír, de feleveníti emlékeit arról a sokrétű és mély irodalmi és nyelvi kultúráról, amely nélkül nem születhettek volna meg a klasszikus és mai orosz írók műveinek példás színvonalú magyar kiadásai.

A Lityeraturnaaja Rosszija irodalmi hetilap múlt év 50. számában közli Feliks Kuznyecov tanulmányát a Magyarországon is jól ismert Vlagyimir Tendrjakovról. A szerző szerint Tendrjakov nem csupán ábrázolja az életet, de útkereső szenvedéllyel töpreng a felvetődő kérdéseken. Életművének középpontja az emberi, személyes és társadalmi becsület, felelősségérzet. Tudja, hogy csak az képes alakítani és megtartani ezt a világot, aki magáénak érzi azt.

Az Oktjabr januári száma mai azerbajdzsáni költők, Nabi Hazri, Dzsabur Nabruz és Davul Naszib verseit közli. Legismertebb közülük az 1973-as Állami díjas Nabi Hazri (N. Babajev), az azerbajdzsáni irodalom háború utáni nemzedékének egyik vezető képviselője. Új verseiben jugoszláviai utazásának emlékeit, tanulságait örökíti meg.

A Vitcsizna januári száma Anatolij Horunzsij új novelláit közli. Az idősebb generációhoz tartozó szerző (éppúgy, mint a költő Vaszil Miszik) az utóbbi években nőtt a mai ukrán irodalom egyik jelentős képviselőjévé, mintegy betöltve azt az űrt, amelyet az első nemzedék közelmúltban elhunyt tagjai hagytak maguk után. Nyelve életszerű és gazdag, stílusa kimunkált. Témái hagyományosak, már-már kisserűek: egy elveszett fülbevaló vagy a tisztességes embereket behálózó rosszindulatú rágalom. Mindezt azonban elhithető erővel, az emberi lélek titkainak ismeretében fogalmazza meg. Írásait csöndes, fájdalmas és bizakodó humánus tölti be.

A Dnyipro múlt év decemberi számában olvashatjuk Andrij Kondratjuk tanulmányát Hrihir Tyutyunnik novelláiról. A mai ukrán költészet legkiválóbb képviselőihez hasonlóan Tyutyunnik is a hatvanas évek elején jelentkezett írásaival. A tradicionális formai eszközöket töltötte meg új színnel, étellel. Elbeszéléseiben különleges szerephez jut a nyelv.

Az ukrán novella legnemesebb hagyományainak folytatójaként a nép, a nemzet életigenlő erejét akkumulálja írásaiban. Alapgondolata: az emberi élet mindig hordoz magában valami szépet és jelentőset.

A Druzszba naročov januári száma közli Hrihorij Szivokony írását Borisz Olijnyik költészetéről. Borisz Olijnyikot, mint a hatvanasok nemzedékének mindegyikét, az emberi lét alapvető kérdései foglalkoztatják. Mi marad meg a változó világban a világból? A válasz: a föld. A szülőföld, történelmével és sorsával. Ezért kap hangsúlyozott szerepet nála az emlékezet. Az emberi emlékezet, amely a múltban gyökerezik és jogot formál a jövőre. A múlttá kövülő jelen alakítását tartja felelős feladatának. Reá is vonatkozik, amit korán elhunyt társáról, Vaszil Szimonenkórról írt: „Pajzs nélkül indult harcba az igazságért, meztelen idegekkel.”

BENEDEK ANDRÁS